

Beleidsvoorstel Navigatie en statussen, de basis op orde

Achtergrond en aanleiding

Voor goede incidentbestrijding is het noodzakelijk dat de brandweer snel en met volledige bezetting ter plaatse komt (zie ook parallel beleidsvoorstel Paraatheid & Alarmering). Voor de snelle rit naar het incident is goede routebegeleiding noodzakelijk. Hierbij dient rekening te worden gehouden met het actuele routenetwerk, eventuele op de route aanwezige wegopbrekingen, en beperkingen in de rijroute voor de brandweerauto (hoogte, gewicht).

De brandweer maakt nu gebruik van het navigatiesysteem Waze. Deze publiek beschikbare en gratis applicatie is verre van ideaal, omdat dit navigatiesysteem gericht is op de particuliere gebruiker, en niet op de brandweer. We hebben geen invloed op de kwaliteit, beschikbaarheid en ontwikkelrichting van dit systeem. Een overname of plotselinge koerswijziging zou op korte termijn onze navigatiemogelijkheden teniet kunnen doen, en tot grote problemen in de uitvoer van onze repressieve taak leiden.

Als verdienmodel werkt Waze met reclames die worden getoond op het moment dat het voertuig stilstaat. De mate waarin de reclame de bruikbaarheid van de applicatie in de toekomst verder zal beïnvloeden is niet geheel te voorspellen. De ervaringen uit andere systemen met een vergelijkbaar verdienmodel laten zien dat na het in eerste instantie verkrijgen van een grote gebruikersgroep men langzaam het aantal advertenties opschroeft. De brandweer loopt hier zeker een risico.

Daarnaast is goede registratie van de gerealiseerde tijden noodzakelijk, onder andere ten behoeve van bestuurlijke verantwoording (mede op basis van wettelijke en ministeriële verplichtingen). De tijden worden ook gebruikt voor het goed inrichten van onze repressieve organisatie en voor het kunnen alarmeren van de snelste eenheid in de buurt van het incident.

Op dit moment gebeurt de registratie van statusinformatie handmatig in het brandweervoertuig, terwijl men in de hectiek van een incident terecht de prioriteit geeft aan de voorbereiding van de bestrijding van het incident. Dit gaat boven het zorgen voor correcte statusinformatie via de kleine knoppen op de mobilfoon. In de praktijk blijkt dat slechts in twee derde van de gevallen statustijden volledig zijn.

Een realtime en specifiek voor hulpdiensten ontwikkeld navigatiesysteem biedt flinke verbetering met automatisch ingeschoten incidentlocatie vanuit de meldkamer en met eigen beheer over wegopbrekingen. Daarnaast zijn functionaliteiten zoals routebepaling op basis van specifieke voertuigeigenschappen (afmetingen en gewicht) hiermee wel afgestemd op de brandweer. Door technologische ontwikkeling is het automatisch statussen te koppelen aan het gebruik van een brandweer specifiek navigatiesysteem.

Beschrijving beleidsvoorstel

Kern van het beleidsvoorstel is het realiseren van een oplossing voor brandweer specifieke navigatie met de mogelijkheid automatisch statustijden te genereren. Hiermee vergroten we de veiligheid (zowel van de samenleving als het eigen personeel) en effectiviteit van de brandweer bij het aanrijden naar incidenten en het verbeteren van de registratie van opkomsttijden.

Een betere registratie is nodig voor transparante verantwoording van de prestaties van de brandweer, het geeft posten de gewenste terugkoppeling over hun inspanningen en biedt belangrijke informatie

voor het treffen van maatregelen indien er sprake is van lange aanrijtijden. De navigatie draagt bij aan snelle aanrijroutes (opkomsttijden) en veiligheid eigen personeel.

Mogelijke opties

- Optie 0 – niet investeren

In dat geval blijft de brandweer rijden met de gratis applicatie Waze. Waze kiest niet altijd de snelste en/of meest passende route en het risico is dat de applicatie steeds minder goed bruikbaar wordt door de toenemende hoeveelheid reclame. Daarnaast hebben we geen invloed op de kwaliteit, ontwikkelrichting en beschikbaarheid van het systeem. Het statussen blijft handwerk en de geregistreerde tijden kennen een hoge mate van onbetrouwbaarheid.

Deze optie kent geen verdere kosten.

- Optie 1 – uitbreiding bestaande systemen met navigatiemodule inclusief de mogelijkheden van automatisch statussen

In dit geval worden de bestaande systemen voorzien van een brandweer specifieke navigatiemodule die ook de functionaliteit bevat geautomatiseerd statustijden te genereren. De brandweerorganisatie krijgt regie op de eigen rijroutes en heeft een toekomstbestendige en betrouwbare navigatie oplossing. Middels de verbeterde statustijden is men in staat de repressieve organisatie optimaal in te richten en verantwoording af te leggen over de gerealiseerde operationele prestaties.

De kosten voor deze optie bedragen: € 40.500 structureel (licentiekosten) en € 20.500 incidentele inrichtingskosten.

De uitvoering van het beleidsvoorstel kent drie fases:

1. Pilot onder aantal posten en onderzoek realisatie randvoorwaarden
2. Evaluatie en besluitvorming brandweerbrede uitrol
3. Daadwerkelijke uitrol brandweerbreed

De beslissing tot uitrol brandweerbreed wordt genomen op basis van de ervaringen van de pilot. Daarnaast is de borging van een aantal randvoorwaarden noodzakelijk zoals verbetering GPS-verbindingen, realisatie koppelingen en instructie bij implementatie.

Risico paragraaf

- Geen beschikking over betrouwbare brandweer specifieke navigatie leidt tot mogelijk langere aanrijtijden.
- Het niet realiseren van de functionaliteiten staat haaks op het streven naar voldoende datakwaliteit voor verantwoording en (bij)sturing. De wettelijke/ministeriële eisen wat betreft verantwoording worden strenger, terwijl de adequaatheid van aanvullende maatregelen onder druk kan komen te staan.
- Bij de invoering is aandacht nodig voor de borging van randvoorwaarden. Na implementatie moet voldoende capaciteit beschikbaar zijn voor de verwerking en analyse van data.
- De aanschaf van technische ICT-systemen kent altijd ontwikkel- en implementatie risico's. De noodzakelijke hardware en verbindingen zijn echter al jaren betrouwbaar operationeel op onze voertuigen. Daarnaast zal de aanschaf waarschijnlijk plaatsvinden bij een bekende marktpartij die de module al bij diverse andere veiligheidsregio's heeft geïmplementeerd of getest.

Raakvlakken met andere processen / ontwikkelingen

De uitvoering van het beleidsvoorstel vindt primair plaats binnen de afdeling Planvorming van de brandweer. Er is voldoende capaciteit beschikbaar voor:

- begeleiding van de pilots;
- realisatie brandweerbrede uitrol;
- beheer en onderhoud.

De verzameling en analyse van data en de verwerking daarvan is ten behoeve van verantwoording en sturing. Hiervoor is afstemming nodig met de afdeling Informatiemanagement, maar ook binnen de brandweer. De ontwikkeling past binnen de VRF-brede in gang gezette ontwikkeling naar een meer informatiegestuurde organisatie en het streven naar de verbetering van datakwaliteit. De verwachting is dat met de beoogde versterking binnen Informatiemanagement ondersteunende capaciteit beschikbaar is. Binnen de brandweermanorganisatie is een ontwikkeling gaande om processen te herijken zodat een verschuiving van inzet van capaciteit naar meer informatiegedreven processen mogelijk is. Naast kwantitatieve capaciteit vraagt dit kwalitatieve capaciteit.

Advies

Het advies is te kiezen voor optie 1, en te investeren in een brandweer specifieke navigatiemodule, inclusief de mogelijkheid van automatisch statussen

Voorgestelde planning / implementatie traject

Kwartaal 1 + 2 2021	Pilot met brandweer specifieke navigatie en automatisch statussen Onderzoek naar realisatie noodzakelijk randvoorwaarden (verbetering GPS-verbindingen, realisatie koppelingen)
Kwartaal 2 +3 2021	Evaluatie pilot en besluitvorming over brandweer brede uitrol Realisatie randvoorwaarden Instructie posten
Kwartaal 3+4 2021	Brandweer brede uitrol
v.a. 2022	Verantwoording opkomsttijden op basis van automatisch statussen Verantwoorde navigatie brandweervoertuigen

BIJLAGE 1 tabel businesscase, investering en resultaten per optie

Beleidsvoorstel Navigatie en statussen, basis op orde	Optie 0	Optie 1
Welke investering vraagt het? (kosten incl. btw)	Geen	
Licentiekosten:		€ 40.500 (structureel)
Personeel:		Past binnen bestaande formatie
Investering:		€ 20.500 (incidenteel)
Welke kosten zijn reeds gedekt?	✓ (alle)	Personele kosten
Beoogde resultaten voor klanten en ambities:		
- Snellere omkomsttijden bij uitrukken	0	✓
- Goede datakwaliteit, die als basis gebruikt kan worden voor verbetering van de dienstverlening	0	✓
Beoogde resultaten voor eigen personeel:	0/✓	✓
- Verhoging veiligheid eigen personeel	0/✓	✓
- Ontlast administratieve last tijdens uitruk	0	✓
Beoogde resultaten t.a.v. financiën en bestuur:		
- Betere bestuurlijke verantwoording	0	✓
- Beperkt financieel beslag	✓	0
Beoogde resultaten voor de maatschappij en burgers:		
- Verhoging verkeersveiligheid voor samenleving	0	✓
- Verlaging afhankelijkheid leverancier	0	✓